

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy VII na oceną śródroczną i roczną w roku szkolnym 2025/2026

Numer i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Ocena dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Ocena celująca Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
OCENA ŚRÓDROCZNA					
U ŹRÓDEŁ					
1. <i>Jesteśmy spadkobiercami przeszłości.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * przygotowuje informację na temat pochodzenia i znaczenia swojego imienia	* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * podaje przykłady zastosowań łacińskich powiedzeń i cytatów	* wymienia przykłady wpływu kultury śródziemnomorskiej na kulturę europejską oraz wpływu starożytności na kulturę współczesną	* przygotowuje kilka stron „Szkolnej Księgi Cytatów” z podaniem odpowiedniego źródła * wymyśla nazwy produktów zakorzenione w mitologii	* przygotowuje w dowolnej formie informację na temat antyku, mitologii i kultury śródziemnomorskiej
2. <i>Porównanie opowieści o mitycznych początkach świata.</i>	* czyta tekst i wyjaśnia znaczenie słów * opisuje wybraną płaskorzeźbę, nawiązując do treści tekstu	* opowiada mit o początkach świata, korzystając ze schematu	* porównuje oba teksty * wyjaśnia znaczenie terminów: parafraza, przekład, odwołując się do przeczytanych utworów	* dokonuje swobodnej przeróbki wybranego tekstu Hezjoda lub innego mitu greckiego (tekst może mieć żartobliwy charakter i współczesny język)	* opowiada (prezentuje w dowolnej formie) mity innych narodów dotyczące stworzenia świata / człowieka
3. <i>Wyobrażenia Prasłowian o powstaniu świata.</i>	* przedstawia treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejszych bogów słowiańskich i zakres ich obowiązków * podaje najważniejsze cechy mitu	* opowiada o stworzeniu świata opisanym w Księdze Rodzaju * tworzy kwestionariusz osobowy wybranego boga	* porównuje wyobrażenia starożytnych Greków z Prasłowianami dotyczące powstania świata * wskazuje podobieństwa i różnice * zapisuje wnioski	* rysuje drzewo genealogiczne najważniejszych słowiańskich bogów i portret wybranego bóstwa * wypowiada się na temat roli mitów w interpretacji rzeczywistości	* tworzy nową wersję mitu o powstaniu świata i człowieka * wypowiada się na temat utworów pisarzy, którzy w swojej twórczości inspirowali się omawianym tematem (A. Sapkowski i D. Terakowska)
4. <i>Pochwała Stwórcy i Jego dzieła w pieśni</i>	* określa nastrój pejzażu * odtwarza sytuację li-	* opisuje najpiękniejsze miejsce na ziemi	* określa nastrój tekstu * wskazuje fragmenty	* wypowiada się na określony temat, formu-	* przygotowuje prezentację multimedialną na

<i>Jana Kochanowskiego.</i>	ryczną w wierszu * określa nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * posługuje się terminami związanymi z liryką * rozpoznaje pytanie retoryczne	* określa temat utworu * opisuje świat stworzony przez Boga oraz obraz Stwórcy ukazanego w wierszu * odróżnia pieśń od hymnu	ukazujące podmiot jednostkowy i zbiorowy * analizuje budowę wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich funkcje	lując trafne argumenty	temat życia i twórczości Jana Kochanowskiego
<i>5. Odkrywamy tajemnice obrazu Williama Blake'a.</i>	* formułuje pytania do obrazu * rozpoznaje rodzaj dzieła malarskiego	* redaguje opis obrazu według schematu * wskazuje elementy kojarzące się z geometrią * wie, co to jest symbol	* odczytuje i wyjaśnia symboliczne znaczenie detali i barw obrazu * porównuje wypowiedzi na temat obrazu; wskazuje stwierdzenia i komentarze	* redaguje kilkusłaniową wypowiedź na temat analizowanego dzieła * dokonuje korekty opisu obrazu w dowolnym edytorze tekstu	* wypowiada się na temat innych obrazów i autorów podejmujących tematykę związaną z aktem stworzenia
<i>6. Fonetyka – nauka o dźwiękach mowy.</i>	* odróżnia głoskę od litery, spółgłoskę od samogłoski * dzieli wyraz na sylaby	* dostrzega różnicę między wymową a pisownią * zna funkcję litery „i” w sylabie i wskazuje ją w przykładach	* sprawnie posługuje się terminami fonetycznymi i samodzielnie wykonuje zadania	* tworzy z dłuższych wyrazów inne słowa	
<i>7. Szukanie własnych dróg wyznacznikiem człowieczeństwa.</i>	* w przeczytanym tekście rozpoznaje cechy mitu * opowiada o wydarzeniach	* łączy postać z konkretnym wydarzeniem * w formie piktogramów przedstawia etapy stworzenia człowieka	* porównuje zachowanie bohaterów * ocenia postępowanie Prometeusza * redaguje charakterystykę postaci zasługującej na miano bohatera	* wypowiada się na temat roli Prometeusza w dzisiejszym świecie * analizuje poziomy życia uczuciowego w kontekście własnych potrzeb	* przygotowuje listę współczesnych postaci, które można by nazwać Prometeuszem
<i>8. Rodowód człowieka w świetle biblijnej i współczesnej opowieści.</i>	* wypowiada się na temat tekstu biblijnego i wiersza	* rozpoznaje cechy wiersza wolnego * redaguje opis fresku	* próbuje odtworzyć mowę ciała Adama ukazanego na fresku * za pomocą piktogramów przedstawia wybrany tekst	* przygotowuje głosową interpretację tekstu poetyckiego	* wypowiada się na temat innych dzieł malarskich nawiązujących do Księgi Rodzaju
<i>9. Źródła i znaczenie związków frazeologicznych</i>	* wie, czym jest frazeologizm	* dopasowuje frazeologizm do znaczenia	* porządkuje frazeologizmy, stosuje je	* w dostępnych źródłach szuka informacji	* tworzy „Klasowy słownik frazeologiczny”

nych. s. 36	* omawia źródła frazeologizmów	* za pomocą gestów lub rysunku przedstawia wybrany frazeologizm	w wypowiedziach * dopasowuje frazeologizm do aktualnych wydarzeń	o pochodzeniu frazeologizmów	zawierający, oprócz typowych informacji, ilustracje
10. <i>Rozmowa historyka z historyką – Norman Davies o Europie.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje błędne wypowiedzi * wyjaśnia powód obecności motywu biblijnego na greckiej walucie	* tworzy ramowy plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie podtytułu * redaguje tekst wyjaśniający, czym dla niego jest Europa	* wyjaśnia związek mitu z historycznym faktem zasiedlania Europy * analizuje kształt mapy w kontekście mitologicznej postaci	* redaguje charakterystykę współczesnego młodego Europejczyka * tworzy tekst o wybranym europejskim wydarzeniu, z którego jest dumny	* przygotowuje prezentację na temat dzieł artystów przedstawiających mitologiczną scenę porwania Europy
11. <i>Europa jako dom w wierszu Czesława Miłosza.</i>	* opisuje sytuację liryczną przedstawioną w wierszu * określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu	* charakteryzuje podmiot liryczny * omawia budowę wiersza * wskazuje środki stylistyczne	* gromadzi informacje o wybranym kraju europejskim i je przedstawia	* tworzy quiz dotyczący najważniejszych zagadnień związanych z Europą	* przygotowuje makietę strony internetowej kontynentu europejskiego lub scenariusz klipu promującego Europę
12. <i>Sposób na dobrą notatkę.</i>	* opowiada o swoim sposobie na notatkę * wyszukuje odpowiednie informacje w tekście (w odniesieniu do schematu)	* wymienia cechy dobrej notatki * wyszukuje błędy w notatce	* tworzy notatkę o sposobach notowania * uzupełnia tekst na podstawie schematu	* na podstawie wybranego tekstu tworzy notatkę w dowolnej formie	
13. <i>Cechy stylu naukowego na podstawie artykułu „Powstanie cywilizacji”.</i>	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * ustala zgodność stwierdzeń z treścią tekstu	* porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie	* wymienia cechy języka naukowego * omawia definicję słownikową	* porównuje hasła językowe z treścią artykułu * wypowiada się na temat cech cywilizacji we współczesnym świecie	* przygotowuje prezentację multimedialną (mapę mentalną) na jeden z tematów podanych w podręczniku dla nauczyciela (alternatywne zadanie 5)
14. <i>Czym jest kultura?</i>	* omawia treść haseł encyklopedycznych * wypowiada się na temat pojęć: kultura duchowa i materialna	* wymienia cechy hasła encyklopedycznego * podaje przykłady sytuacji, kiedy należy wybrać między korzy-	* wypowiada się na temat wpływu kultury na nasze życie * wypowiada się na temat etymologii słowa: kultura	* podaje przykłady elementów kultury, które mają charakter zarówno duchowy, jak i materialny	

		staniem ze słownika i encyklopedii	* definiuje hasło: kultura osobista	* wchodzi w rolę i prezentuje scenki związane z kulturą osobistą	
15. <i>Etykieta językowa na co dzień.</i>	* wypowiada się na temat kultury zachowania i języka * formułuje treść powitania, wchodząc w rolę	* dobiera treść wypowiedzi do ilustracji * redaguje prośbę, dostosowując wypowiedź do sytuacji	* wypowiada się na temat zasad savoir-vivre'u * objaśnia, na czym polega błąd językowy	* wypowiada się na temat wartości i siły przekazu słów grzecznościowych	
16. <i>Dlaczego ludzie mierzą czas?</i>	* wypowiada się na temat obejrzanego filmu i przeczytanego tekstu	* wskazuje zdania prawdziwe i fałszywe * opisuje dawne i współczesne kalendarze	* wypowiada się na temat kalendarzy przyszłości i sposobu mierzenia czasu w kolejnych wiekach	* przygotowuje projekt kartki z kalendarza (może być z wymyślonym świętem)	* przygotowuje informacje na temat sposobów mierzenia czasu od starożytności po współczesność
17. <i>Podział głosek w języku polskim.</i>	* na podstawie schematu wymienia narządy mowy uczestniczące w powstawaniu głosek * wyszukuje i zapisuje wyrazy z „ą”, „ę”	* wymienia rodzaje głosek i wypowiada się na temat różnic w ich powstawaniu * określa formy gramatyczne wyrazu	* rozumie rozbieżności między mową i pisownią * poprawia błędy we frazeologizmach	* wymyśla hasło reklamowe, wykorzystujące zabawę słowną opartą na podobieństwie brzmieniowym głosek twardych i miękkich	
18. <i>Uczymy się argumentować własne zdanie.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje	* uzupełnia schemat wypowiedzi * porządkuje plan wypowiedzi * zna zasady tworzenia tezy, argumentu i kontrargumentu	* tworzy tezę, argument i kontrargument * tworzy krótki tekst argumentacyjny na wybrany temat	* zgadza się lub polemizuje z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie	
19. <i>Historia powstania starożytnego miasta utrwalona w komiksie.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu i komiksu * wymienia elementy prawdziwe, prawdopodobne, fantastyczne	* wymienia działania bohatera prowadzące do założenia miasta * wypowiada się na temat znaczenia mitu	* wypowiada się na temat dalszych losów założonego miasta * wymienia typowe motywy pojawiające się w legendach o powstaniu miast	* tworzy tekst legendy o powstaniu Teb bądź komiks lub legendę o powstaniu fikcyjnego miasta, wykorzystując zaproponowane motywy	* przygotowuje prezentację dotyczącą legendy (mitu) o powstaniu wybranego miasta lub miejscowości
20. <i>Jak edytować tekst?</i>	* dokonuje selekcji informacji * omawia terminy związane	* zna zasady podziału na akapity * redaguje notatkę	* wykonuje przekształcenia na cudzym tekście * gromadzi i porządkuje	* wykonuje stronę gazetki szkolnej w dowolnym edytorze	* wypowiada się na temat pracy dziennikarza prasowego

	z edycją tekstu	w dowolnym edytorze tekstu	materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi	tekstu	
21. <i>Jaką wzniesć świątynię? Rozmowa młodego faraona z kapłanem.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa temat rozmowy bohaterów * opisuje wybrane zdjęcie	* dostrzega związek schematu świątyni egipskiej z ilustracją przypominającą modlącego się człowieka	* wskazuje związek między narodami a wznoszonymi przez nich budowlami; uzupełnia schemat	* przygotowuje informacje na temat zabytków Egiptu i Asyrii	* wypowiada się na temat wierzeń Asyryjczyków i Egipcjan
22. <i>Przysłowia mądrością narodu.</i>	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem	* podaje cechy przysłów * dopasowuje znaczenia do przysłów	* wyjaśnia przenośne znaczenie przysłów * omawia najczęściej pojawiające się błędy	* poprawia błędy w przysłowiach * tworzy tekst z wykorzystaniem przysłów	* tworzy fragment „Księgi przysłów”
23. <i>Co symbolizuje wieża Babel?</i>	* omawia symboliczne znaczenie liczby 7 * tworzy krótką notatkę w dowolnej formie	* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje * wymienia elementy świata przedstawionego * redaguje streszczenie	* porównuje tekst biblijny do mitu lub legendy * tworzy „przepis na streszczenie”	* wypowiada się na temat zachowania bohaterów tekstu i motywów towarzyszących budowie wieży Babel * komentuje fragment książki, odwołując się do tekstu biblijnego i hasła słownikowego	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat motywu wieży Babel we współczesnych tekstach
24. <i>Opis i interpretacja obrazu.</i>	* opisuje obraz przedstawiający wieżę Babel	* dostrzega różnicę między opisem a interpretacją obrazu	* interpretuje dzieło sztuki w kontekście tekstu biblijnego	* redaguje notatkę interpretacyjną	* przygotowuje opis i interpretację dzieła malarskiego nawiązującego do Biblii
25 – 26. <i>Rozbieżności między pisownią a wymową.</i>	* dostrzega rozbieżności między wymową a pisownią * posługuje się pojęciami związanymi z upodobnieniami fonetycznymi	* analizuje wymowę wyrazów i nazywa zachodzące zjawiska fonetyczne	* wskazuje niepoprawną formę wymawiania wyrazów * bezbłędnie nazywa rodzaje upodobień	* przygotowuje plansze prezentujące poznane zjawiska fonetyczne	
27. <i>W kręgu ludowych wyobrażeń – opowieść o przygodzie Bajdały.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia bohaterów	* wykonuje portret Dusiołka * układa wydarzenia	* porównuje sposób przedstawienia Stwórcy w utworze B. Leśmiana i	* wskazuje cechy ballady w poznanym tekście * tworzy neologizmy	* wypowiada się na temat poruszonej w tekście problematyki

	utworu * wie, czym jest neologizm * opowiada o swoim wyjątkowym śnie	zgodnie z chronologią * opowiada treść na podstawie przeczytanego tekstu * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych	J. Kochanowskiego * charakteryzuje narratora * omawia budowę wiersza; wskazuje środki stylistyczne		egzystencjalnej
28. <i>Analiza i interpretacja utworu Pawła Lekszyckiego „Sim city”.</i>	* opisuje sytuację ukazaną w utworze * wskazuje bohatera lirycznego i opisuje postać	* analizuje i interpretuje wiersz * konfrontuje treść wiersza z ilustracją	* wymienia zagrożenia wiążące się z wirtualną rzeczywistością * tworzy plan teledysku do analizowanego utworu	* wyszukuje nawiązania literackiego do pieśni Jana Kochanowskiego * tworzy „Bank pomysłów” dotyczących zastosowania wirtualnej rzeczywistości w różnych dziedzinach	* redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat „Blasków i cieni wirtualnej rzeczywistości”
29. <i>Piszemy fragment utworu dramatycznego.</i>	* czyta tekst z podziałem na role * wskazuje tekst główny i poboczny, cechy dramatu	* określa problematykę utworu * wymienia zagrożenia, o jakich mówi treść utworu	* omawia postawę bohaterów * wypowiada się na temat niebezpiecznego pomysłu robota	* wymyśla dalsze zdarzenia z udziałem bohaterów sztuki	* wypowiada się na temat filmów i tekstów literackich podejmujących problematykę przejścia przez maszyny kontroli nad człowiekiem
30. <i>Plakat jako tekst kultury – funkcja plakatu.</i>	* podaje skojarzenia związane ze słowem „stres” i przykłady sytuacji, które go wywołują * opisuje plakat	* wypowiada się na temat symboliki schodów * wymienia cechy plakatu i określa jego wymowę * wykonuje plakat pt. „Eustres”	* interpretuje plakat * do przedstawionej sytuacji dopasowuje związek frazeologiczny	* tworzy zbiór porad dla rodziców w postaci tablicy motywacyjnej	* przygotowuje prezentację plakatów poruszających aktualną problematykę społeczną
31. <i>Odczytanie pisma sposobem na poznanie tajemnicy.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia głównego bohatera	* zapisuje plan działań bohatera * wymienia cechy tekstu popularnonaukowego	* przeprowadza wywiad z Artemisem * porównuje treść tekstu literackiego z popularnonaukowym	* przygotowuje informacje na temat pisma linearnego A i B lub dysku z Fajstos	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat historii pisma

32. <i>Artysta komentuje współczesność, podejmując dialog z tradycją.</i>	* wymienia elementy graficzne przedstawione na obrazie	* opisuje sytuację przedstawioną na obrazie * dostrzega cechy karykatury, groteski	* porównuje obraz Dudy-Gracza z dziełem P. Bruegla * opisuje i interpretuje dzieło	* wypowiada się na temat cywilizacji, którą tworzą ludzie przedstawieni na obrazie	* przygotowuje prezentację znanych ludzi w karykaturalnym ujęciu
33. <i>Jak poprawnie akcentować wyrazy w języku polskim?</i>	* wie, na czym polega akcent wyrazowy i zdaniowy	* stosuje reguły akcentowania wyrazów	* w wyrazach zaznacza sylabę akcentowaną	* czyta tekst, stosując poznane zasady dotyczące akcentowania wyrazów	
34. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień teoretyczno-literackich poznanych w rozdziale „U źródeł”.</i>	* dostrzega różnicę między prozą i poezją * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie zamieszczonych fragmentów	* rozpoznaje rodzaje literackie i ich cechy oraz podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * dostrzega różnicę między literaturą piękną, naukową, popularnonaukową i publicystyką	* prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora	
35 – 36. <i>Utrwalenie wiadomości – samodzielna praca z fragmentem powieści „Mały Książę”.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * rozpoznaje fikcję literacką	* rozpoznaje środki stylistyczne * przytacza wypowiedzi * nazywa zjawiska fonetyczne * wskazuje sylabę akcentowaną	* charakteryzuje narratora * wyraża główną myśl utworu * dobiera przysłowie do wypowiedzi bohatera	* redaguje pracę na wybrany temat	
ŚLADAMI CYWILIZACJI – DOM					
37. <i>Ważne przestrzenie domu – na podstawie fragmentu książki Olgi Tokarczuk.</i>	* zapisuje skojarzenia dotyczące wymarzonego domu lub miejsca, w którym czuje się bezpiecznie * omawia treść przeczytanego tekstu	* wymienia elementy świata przedstawionego * omawia kolejne etapy budowy domu	* opisuje przestrzeń domu i najważniejsze elementy	* wypowiada się na temat archetypu domu i motywu biblijnego pojawiającego się w tekście	* przygotowuje informację na temat wybranej książki Olgi Tokarczuk
38. <i>Pośrednio o bohaterach. Analiza i interpretacja fragmentów utworu Jacka</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu, bohaterów, narratora	* opisuje domy bohaterów * wskazuje elementy humorystyczne	* do zaproponowanych tez tworzy argumenty	* opisuje ulubione miejsce lub pokój z perspektywy zwierzęcia lub osoby, która po raz	* redaguje opowiadanie pt. „Dzień z życia jednej z siostr Świniarskich”

<i>Podsiadły.</i>				pierwszy się w nim znajduje	
39. <i>Każdy ma prawo do prywatności. Refleksje inspirowane fragmentem powieści Zuzanny Orlińskiej.</i>	* wyjaśnia znaczenie pojęć * omawia treść tekstu	* opisuje wybranego bohatera tekstu * nazywa uczucia bohatera tekstu * wyjaśnia znaczenie wyrazów z użyciem słowników	* wypowiada się na temat stosunku bohaterów do przeprowadzki i położenia mieszkania * wyraża swoje zdanie na temat przytoczonych argumentów	* przygotowuje wystąpienie na wybrany temat	* konfrontuje doświadczenia bohaterów z własnymi
40. <i>Jak napisać spójny i logiczny tekst?</i>	* podaje temat przeczytanego tekstu * wymyśla tytuł oddający główną myśl	* przedstawia treść wyróżnionych całości kompozycyjnych tekstu * wie, na czym polega spójność językowa tekstu * dopasowuje tytuły i śródtytuły do artykułu	* analizuje, w jaki sposób połączone są ze sobą poszczególne fragmenty tekstu * wymienia i stosuje w tekstach graficzne znaki spójności tekstu	* uzupełnia tekst według własnego pomysłu * pisze tekst na dowolny temat, stosując graficzne znaki spójności tekstu	
41 – 42. <i>Analiza słowotwórcza wyrazów.</i>	* tworzy rodzinę wyrazu * zna podstawowe terminy związane ze słowotwórstwem	* od wyrazu podstawowego tworzy wyraz pochodny, będący wybraną częścią mowy * dokonuje analizy słowotwórczej prostych przykładów	* tworzy nazwy zwierząt, łączące dwa inne określenia * tworzy ciągi wyrazów połączone relacjami słowotwórczymi * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	* dokonuje analizy słowotwórczej wszystkich wyrazów	
43. <i>Wspomnienia źródłem wiedzy o sobie i bliskich.</i>	* omawia treść, problematykę przeczytanego tekstu * odczytuje tekst z podziałem na role	* wyszukuje określenia w tekście * przedstawia wspomnienia bohaterki * zna zasady tworzenia wywiadu	* przygotowuje pytania do wywiadu z wybranym członkiem rodziny	* opisuje swoje dobre wspomnienie z dzieciństwa	* przedstawia uczniom zasady dobrze przeprowadzonego wywiadu
44. <i>Co to jest rodzina wyrazów?</i>	* zna podstawowe pojęcia słowotwórcze * wskazuje wyrazy należące	* wydziela w słowie rdzeń * wymienia oboczności	* tworzy i uzupełnia schematy przedstawiające rodzinę wyrazów	* do dowolnych słów zapisuje wyrazy pokrewne, tworząc	

	do rodziny			rodzinę	
45 – 46. <i>Uczymy się redagować rozprawkę.</i>	* wie, jak się tworzy tezę, hipotezę, argument i kontrargument * analizuje tekst rozprawki	* zna zasady tworzenia rozprawki * przygotowuje schemat pracy * tworzy argumenty i kontrargumenty do tez oraz hipotez	* redaguje różne wstępy do rozprawki (teza potwierdzająca lub zaprzeczająca) * wśród przygotowanych tematów znajduje te, które mogą być tematem rozprawki	* pisze rozprawkę na wybrany temat, odwołując się do wybranych lektur obowiązkowych	* tworzy listę ciekawych tematów rozprawek
47. <i>Dom i dzieciństwo jako temat poetyckich wspomnień.</i>	* podaje treść wiersza * wskazuje podmiot liryczny * prezentuje swoje wspomnienie z dzieciństwa	* porównuje dwa teksty poetyckie i stosunek podmiotów lirycznych do opisywanych miejsc	* analizuje i interpretuje wiersze, opisując przedstawione (obecne i dawne) obrazy poetyckie	* omawia metaforyczne zakończenie wierszy i konfrontuje z własnym doświadczeniem	* przygotowuje pracę graficzną (album ze zdjęciami) pt. „Świat widziany oczami dziecka”
48. <i>Uniwersalny charakter bajki Michela Piquemala pretekstem do dyskusji.</i>	* wypowiada się na temat bajki i postępowania bohaterów	* ocenia skuteczność metody zastosowanej przez ojca * wskazuje cechy bajki	* uczestniczy w dyskusji na temat cech współczesnych rodziców; przedstawia stanowisko wraz z argumentacją	* wypowiada się na temat roli rodziców w życiu młodego człowieka (wpływu na kształtowanie postaw, zachowań dziecka)	* konfrontuje doświadczenia bohaterów bajki z własnymi
49 – 50. <i>Poznajemy typy formantów.</i>	* wie, że nowe wyrazy powstają poprzez dodawanie do nich formantów	* stosuje poznane rodzaje formantów * tworzy wyrazy pochodne, będące określonymi częściami mowy * zna i stosuje zasadę pisowni przedrostków	* dzieli wyrazy na temat słowotwórczy i formant, nazywa rodzaj formantu * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	* do ciągów skojarzeń dopisuje za pomocą określonych przedrostków nowe wyrazy * dopasowuje znaczenie do przedrostka	
51 – 52. <i>W obliczu cierpienia – „Treny” Jana Kochanowskiego.</i>	* omawia treść wybranych trenów * zna okoliczności powstania utworów * wymienia cechy gatunkowe trenu	* określa sytuację podmiotu lirycznego * omawia obrazy poetyckie * opisuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem uczuć ojcowskich	* analizuje i interpretuje utwory * sporządza notatkę * recytuje wybrany tren	* wykorzystuje w interpretacji trenów konteksty kulturowe, biograficzne, społeczne * zauważa i wyjaśnia nawiązania do literatury antycznej	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości (w szczególności „Trenów”) Jana Kochanowskiego

53 – 54. <i>Powrót Odyseusza do domu</i> <i>tematem różnych tekstów kultury.</i>	* omawia treść przeczytanego utworu * wskazuje elementy świata przedstawionego * rozpoznaje apostrofę	* opisuje sytuację przedstawioną na tkaninie w kontekście omawianego tekstu * tworzy plan wydarzeń * wypowiada się na temat wiersza	* wypowiada się na temat emocji Odyseusza w trakcie powrotu do domu * nazywa uczucia osób, które dokonały w życiu czegoś wyjątkowego * opisuje rzeźbę * pisze list Penelopy do Odyseusza lub odwrotnie	* wskazuje i omawia fragmenty tekstu ukazujące ponadczasowość zachowań bohaterów * tworzy rozprawkę na temat podróży	* przypomina w dowolnej formie mit dotyczący tułaczki Odyseusza * opowiada o filmie pt. „Odyseja”
55. <i>Jakie uniwersalne treści zawiera przypowieść o synu marnotrawnym?</i>	* przedstawia treść przypowieści * wskazuje zdania zgodne z tekstem * określa elementy świata przedstawionego	* ocenia postępowanie bohaterów * wskazuje motywy postępowania * omawia cechy gatunkowe przypowieści	* zapisuje argumenty przemawiające za nazwaniem utworu przypowieścią * wypowiada się na temat innych przypowieści	* wskazuje uniwersalny charakter utworu * układa zdania ze związkiem frazeologicznym * porównuje tekst biblijny z tekstem piosenki P. Gintrowskiego	* redaguje opowiadanie rozgrywające się współcześnie, zainspirowane przypowieścią o synu marnotrawnym
56 – 57. <i>Redagujemy opisy przeżyć.</i>	* zna charakterystyczne elementy opisu przeżyć * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * wypowiada się na temat tekstu * odróżnia opis od opowiadania	* sprawnie posługuje się słownictwem nazywającym stany emocjonalne * stosuje wyrażenia w opisie przeżyć wywołanych pozytywną bądź negatywną sytuacją	* redaguje opis przeżyć wewnętrznych na podstawie zdjęcia, fragmentu opowiadania	* wybiera sytuację i opisuje przeżycia z nią związane	
58 – 59. <i>Co powinniśmy wiedzieć o wyrazach złożonych oraz skrótach i skrótowcach?</i>	* zna i posługuje się podstawowymi pojęciami dotyczącymi wyrazów złożonych * nazywa proste przykłady	* zna zasady tworzenia wyrazów złożonych * posługuje się zasadą interpunkcyjną dotyczącą skrótów	* zna zasadę pisowni dotyczącą wyrazów złożonych	* wymyśla skróty, skrótowce nazywające przedmioty na ilustracji; układa z nimi zdania w różnych formach, stosując poprawny zapis	
60. <i>Funkcja zdrobnienia i zgrubienia w tekście.</i>	* zna i rozpoznaje w tekście literackim zdrobnienie i zgrubienie * tworzy własne przykłady	* dostrzega różnicę między wyrazem neutralnym a nacechowanym ekspresyjnie	* rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; rozumie ich znaczenie i używa w wypowiedziach	* uzupełnia związki frazeologiczne * tworzy tekst, wykorzystując wyrazy nace-	

				chowane ekspresyjnie	
61. <i>Przypowieść biblijna jako temat dzieła malarskiego.</i>	* opisuje obraz, wskazując najważniejsze elementy * określa temat i główną myśl dzieła	* dopisuje określenia do poszczególnych elementów przedstawionych na obrazie	* opowiada treść „Przypowieści o synu marnotrawnym” * interpretuje dzieło sztuki	* odczytuje symboliczne znaczenie elementów na obrazie * wypowiada się na temat malarskiej wersji przypowieści biblijnej	* przygotowuje informacje na temat innych malarskich wersji odnoszących się do tekstów biblijnych
62. <i>Czy lepiej mieszkać w domu czy w bloku? Rozprawka.</i>	* tworzy argumenty do tematu rozprawki	* gromadzi informacje do tematu rozprawki * podsumowuje swoje rozważania	* sporządza plan rozprawki, pamiętając o trójdzielnej kompozycji * pisze rozprawkę, zwracając uwagę na logiczny sposób argumentowania	* redaguje rozprawkę na dowolny temat, odwołując się do znajomości lektur obowiązkowych	
63. <i>Funkcja prozaizmów.</i>	* rozumie pojęcie: prozaizm * wyjaśnia znaczenie prostych prozaizmów	* wskazuje prozaizm w związkach wyrazowych, tekstach poetyckich	* interpretuje treść wiersza w związku z omawianym tematem	* wymyśla własne przykłady prozaizmów i stosuje je w wypowiedziach	
64. <i>Na naszym prywatnym terytorium – relacje rodzinne oczyma krytycznej nastolatki.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* opisuje sytuację przedstawioną w utworze * wypowiada się na temat znaczenia wieczoru dla każdego członka rodziny	* wybiera aktorów, którzy mogliby zagrać bohaterów utworu * wypowiada się na temat relacji łączących członków rodziny	* redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat poprawy relacji międzypokoleniowych	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z otaczającą rzeczywistością (relacje międzypokoleniowe)
65. <i>Analiza wypowiedzi i sposobu zachowania bohatera powieści Ewy Nowak.</i>	* omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje narratora i rodzaj narracji	* wypowiada się na temat problemu poruszonego w utworze * opisuje zachowanie bohaterów	* analizuje zachowanie bohatera * wypowiada się na temat sprawczej mocy słów * redaguje opis przeżyć	* tworzy zasady nawiązywania pozytywnych relacji i panowania nad negatywnymi emocjami	
66. <i>Co można zrobić, gdy w rodzinie źle się dzieje? Omówienie fragmentu książki „Król” K. Ryrzych.</i>	* określa tematykę i problematykę utworu * wymienia bohaterów i przypisuje im właściwe cechy	* wypowiada się na temat relacji panujących w rodzinie * redaguje list	* analizuje sytuację rodziny w kontekście przedstawionych danych statystycznych	* przygotowuje informacje na temat organizacji lub instytucji oferujących pomoc rodzinom z problemem	

				alkoholowym	
67. Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Śladami cywilizacji – dom”.	* dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie fragmentów * zna omawiane terminy literackie	* rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * rozpoznaje środki stylistyczne i podaje przykłady	* prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora	
68 – 69. Sprawdzenie opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu podstawy programowej.	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * tworzy argumenty do rozprawki * posługuje się pojęciami z zakresu słowotwórstwa	* wyjaśnia znaczenie słów bohatera * dostrzega różnicę między językiem potocznym a oficjalnym * redaguje rozprawkę na wybrany temat	* analizuje i interpretuje wiersz * nazywa środki stylistyczne * dokonuje analizy słowotwórczej słowa * tworzy rodzinę wyrazów	* określa i wskazuje funkcję formantu w nadawaniu znaczeń wyrazom pochodnym	
OCENA ROCZNA					
CZŁOWIEK I PRAWO					
70. Człowiek i prawo – ćwiczenia językowe.	* uzupełnia wybrane związki frazeologiczne rzeczownikiem: prawo	* wyjaśnia znaczenie wybranych związków frazeologicznych	* tworzy tekst na temat wybranego bohatera literackiego lub filmowego	* wypowiada się na temat sentencji łacińskiej i jej uniwersalnego charakteru	* wypowiada się na temat łamania praw autorskich, zwłaszcza w internecie
71. Jakie kwestie regulował Kodeks Hammurabiego?	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * tworzy synonimy do słowa: kodeks	* omawia i ocenia wybrane prawa * opisuje fragment steli	* formułuje zasady postępowania w szkole * wypowiada się na temat współczesnego zastosowania wybranych praw z poznanego kodeksu	* przygotowuje prezentację na temat Kodeksu Hammurabiego	* w dowolnej formie przedstawia informacje na temat wybranego współczesnego kodeksu
72. Jak umiejętnie korzystać z tekstów innych autorów?	* omawia przykładowy opis bibliograficzny i zasady cytowania * wypowiada się na temat	* na podstawie tekstu uzupełnia notatkę * korzystając z podanych informacji spo-	* analizuje treść tekstu * wyszukuje odpowiednie fragmenty i zapisuje je zgodnie z zasadami	* sporządza opisy bibliograficzne ulubionych książek	

	tekstu	rzędza opis bibliograficzny * zna zasady cytowania tekstu	cytowania		
73. <i>Dekalog – tekst biblijny i jego średniowieczna ilustracja.</i>	* omawia fragment tekstu biblijnego * odpowiada na pytania z nim związane	* wyszukuje w dziele sztuki nawiązania do odpowiednich przykazań * w dowolnej formie plastycznej wykonuje ilustrację do wybranego przykazania	* analizuje i interpretuje obraz * wskazuje uniwersalne przykazania i uzasadnia zdanie	* wypowiada się na temat znaczenia przykazań w życiu współczesnego człowieka	* przygotowuje informacje na temat serii obrazów S. Gierowskiego prezentujących Dekalog (lub filmów K. Kieślowskiego prezentujących omawianą tematykę)
74. <i>Cyceron w obronie sprawiedliwości – czytamy fragment powieści historycznej Roberta Harrisa.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje czas i miejsce * wymienia elementy łączące tekst z obrazem	* przedstawia i charakteryzuje bohaterów, stosując podane słownictwo * wskazuje elementy fikcyjne i rzeczywiste	* omawia wybieg prawny zastosowany przez bohatera * wymienia cechy powieści historycznej * pisze rozprawkę, w której rozważy prawdziwość wybranej myśli Cicerona	* wskazuje przykłady podobieństwa rzymskiego wymiaru sprawiedliwości do współczesnego europejskiego	* w dowolnej formie przygotowuje listę najpopularniejszych sentencji Cicerona
75. <i>Jak rozpoznać alegorię sprawiedliwości?</i>	* zna definicję atrybutu * pisze kilka zdań o alegorii sprawiedliwości * rozpoznaje w utworze bajkę	* wyjaśnia znaczenie frazeologizmów i wykorzystuje je w opisie * wyszukuje podobieństwa i różnice między sytuacjami i postaciami ukazanymi na ilustracjach	* objaśnia alegoryczny charakter bajki * przypisuje cechy charakteru bohaterom bajki * wskazuje morał i wyjaśnia jego sens	* przygotowuje konkurs „Zwierzęce symbole” (sowa – mądrość, lew – odwaga itp.)	* przygotowuje prezentację multimedialną zawierającą obrazy przedstawiające alegorię sprawiedliwości
76 – 77. <i>Powtórzenie wiadomości o budowie zdania pojedynczego.</i>	* rozpoznaje części mowy * dzieli je na odmienne i nieodmienne * zna części zdania	* określa formy odmiennych części mowy * właściwymi formami uzupełnia zdania	* wyszukuje w tekście zdania pojedyncze i wykonuje ich wykresy * tworzy zdanie do wykresu	* przygotowuje plakat dotyczący podstawowych wiadomości ze składni	

		* rysuje wykres zdania pojedynczego	* układa zdanie pojedyncze z podanych części mowy		
78. <i>Współczesny zbiór praw człowieka.</i>	* prezentuje treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejsze informacje	* w formie plakatu przedstawia wybrany artykuł prawny * analizuje ilustracje i dopasowuje wybrany artykuł	* analizuje wybrane artykuły Powszechnej deklaracji praw człowieka; uzupełnia schemat najważniejszymi informacjami	* wymienia akty prawne i wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kształtowanie praw człowieka * redaguje opowiadanie na wybrany temat	* przygotowuje informacje dotyczące Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu
79. <i>Zasady poprawnej komunikacji niewerbalnej.</i>	* wypowiada się na temat ilustracji i niejęzykowych zachowań grzecznościowych, które towarzyszą przedstawionym sytuacjom	* omawia ważne niejęzykowe zachowania grzecznościowe	* czyta tekst, oddając intencję nadawcy wypowiedzi * odczytuje intencję wypowiedzi	* wypowiada się na temat braku kultury w scenkach * przygotowuje scenki ilustrujące dobre i złe zachowania	
80. <i>Czy słowa szesnastowiecznego poety są wciąż aktualne?</i>	* określa tematykę utworu * wypowiada się na temat cech charakteryzujących przywódcę	* rozpoznaje w tekście literackim apostrofę, określa jej funkcję * wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące zachowania ludzi sprawujących władzę * zna rodzaje rymów	* rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * pisze pracę na wybrany temat, inspirowany treścią wiersza	* przygotowuje ulotkę lub folder wyborczy kandydata ubiegającego się o funkcję przewodniczącego SU	* przygotowuje informację na temat: sytuacji politycznej pod koniec lat 80. lub cech protestu songu, postaci historycznych i przesłania piosenki zespołu Kult „Hej, czy nie wiecie”
81. <i>Charakterystyka osoby mówiącej w wierszu Wisławy Szymborskiej „Możliwości”.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * ocenia sytuację człowieka stojącego na rozstaju dróg	* rozpoznaje w tekście literackim anaforę i określa jej funkcję * charakteryzuje osobę mówiącą	* wybiera z tekstu najciekawszą deklarację i rozwija tę myśl w formie pracy pisemnej	* pisze własną wersję wiersza „Możliwości”, uwzględniając poznane środki stylistyczne	* prezentuje wiadomości dotyczące dzieła W. Szymborskiej (mogą pochodzić z filmu pt. „Chwilami życie bywa znośne”)
82. <i>Iqbal Masih – mały wielki człowiek.</i>	* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje dotyczące pakistańskiego chłopca * przedstawia treść opowiadania	* pisze list oficjalny do instytucji w jakiejś ważnej sprawie * analizuje postawę bohatera, omawia jego motyw, decyzje i	* przygotowuje notkę biograficzną dotyczącą bohatera * wypowiada się na temat heroizmu bohatera * wymienia cechy	* przygotowuje informacje na temat współczesnych problemów dotyczących pracy dzieci na świecie i osób walczących o prawa	* przygotowuje projekt strony internetowej prezentującej sylwetki osób walczących o prawa dzieci

		wymienia cechy charakteru	literatury faktu	dziecka	
83. <i>Pisownia partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.</i>	* analizuje treść zasady dotyczącej pisowni „nie” * stopniuje przymiotnik i zapisuje go z przeczeniem	* tworzy rzeczowniki od przymiotników i zapisuje je z przeczeniem * wyjaśnia pisownię wyrazów	* uzupełnia tekst dyktanda zgodnie z poznaną zasadą ortograficzną	* tworzy tekst dyktanda (zestaw ćwiczeń ortograficznych) odpowiedni do poznanych zasad	
84. <i>Co to jest homonim?</i>	* omawia znaczenie słowa: homonim * przedstawia treść wiersza	* zapisuje znaczenia homonimów * układa zdania, wykorzystując kilka znaczeń słów * wyjaśnia pisownię wielką i małą literą w homonimach	* wyjaśnia, na czym polega humor słowny * wypisuje z wiersza homonimy * dopisuje do poszczególnych wyrazów słowa, będące homonimami	* uzupełnia zdania odpowiednimi homonimami, stosując właściwą formę gramatyczną * układa tekst z dowolną liczbą homonimów	* przygotowuje reklamy produktów, wykorzystujące homonimy i dowcipy językowe
85. <i>Czy reklama może ograniczać wolność? Dyskusja zainspirowana tekstem Krzysztofa Zamussiego.</i>	* omawia treść przeczytanego artykułu * odróżnia informacje od opinii	* rozpoznaje charakterystyczne cechy tekstu publicystycznego * redaguje tekst dotyczący wybranej reklamy, zawierający ocenę i opisujący emocje towarzyszące podczas odbioru	* wyszukuje odpowiednie fragmenty dotyczące stanowiska autora na temat reklam i zapisuje kilka zdań z tym związanych	* bierze udział w dyskusji na temat ograniczenia wolności przez reklamy * wyraża opinię o sposobie przygotowywania reklam	* przygotowuje dowolną reklamę
86. <i>Reklama jako komunikat językowy.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje	* wskazuje różnice między reklamą a innym tekstem (komunikatem) * analizuje reklamę i omawia nawiązanie do innych utworów	* omawia ciekawe przykłady reklam * tworzy reklamę produktu zawierającą elementy baśniowe	* podaje przykłady reklam nawiązujących do różnych stylów i poetyk	* wyraża opinię na temat współczesnych form marketingu i reklamy (zadanie dodatkowe z podręcznika)
87 – 88. <i>Tajemniczy świat ballady Adama Mickiewicza –</i>	* omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego	* tworzy hasła do krzyżówki * analizuje budowę	* wypowiada się na temat odpowiedzialności za wypowiedziane słowa	* wykonuje biogram graficzny dotyczący życia i twórczości	* wykonuje mapę mentalną zawierającą najważniejsze wydarzenia

„Świtezianka”.	* przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne	wiersza * redaguje opis obrazu	przysięgi * omawia rolę przyrody w tekście w kontekście nastroju i decyzji bohaterów	Adama Mickiewicza * redaguje tekst inspirowany balladą (tematy z zadań dla chętnych)	ukazane w balladzie i inne informacje dotyczące utworu
89 – 90. <i>Ballada „Lilije” jako wyraz romantycznego zainteresowania grozą.</i>	* omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne * tworzy ilustrację do wybranego fragmentu tekstu	* tworzy plan wydarzeń i na jego podstawie opowiada treść tekstu * rozpoznaje cechy ballady jako gatunku literackiego	* wypowiada się na temat motywu winy i kary * omawia rolę przyrody w balladzie w kontekście nastroju i decyzji bohaterów * uzupełnia wniosek dotyczący obu utworów Mickiewicza	* tworzy tekst mów sądowych oskarżyciela i obrońcy głównej bohaterki i braci * przedstawia współczesną wersję poznanej historii	* przygotowuje scenariusz filmu inspirowanego wydarzeniami przedstawionymi w balladzie
91 – 92. <i>Wszystko, co musisz wiedzieć o imiesłowach.</i>	* rozpoznaje czasownik w formie osobowej i nieosobowej * tworzy obie formy czasownika * dostrzega różnicę między rodzajami imiesłowów	* określa formy gramatyczne czasownika * rozpoznaje rodzaje imiesłowów * tworzy imiesłowowy	* określa formy imiesłowów przymiotnikowych * przekształca zdanie na wypowiedzenie z imiesłowem przysłówkowym * poprawnie zapisuje „nie” z imiesłowami	* bezbłędnie wykonuje zadania dotyczące imiesłowów * poprawia treść zdań z błędnie użytymi imiesłowami	
93. <i>Przykazania czy antyprzykazania? Omówienie wiersza Kazimierza Wierzyńskiego.</i>	* omawia treść wiersza * przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia	* porównuje Dekalog z wierszem * rozpoznaje rodzaje literackie; wskazuje ich cechy * pisze dekalog, który mógłby obowiązywać w świecie ucznia	* porównuje treść wiersza z przykazaniem miłości * wypowiada się na temat zastosowanej parafrazy	* określa stosunek osoby mówiącej do rzeczywistości przedstawionej w utworze * przekształca treść wiersza zgodnie z poleceniem	* w dowolnej formie przedstawia realia i system rządzenia w powojennej Polsce (dezaprobatą lub krytyką systemu wyrażoną w wierszu)
94. <i>Spór o podatki tematem fragmentu powieści Terry’ego Pratchetta.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia strony i istotę sporu	* analizuje przebieg dyskusji bohaterów i prezentowane przez nich argumenty oraz kontrargumenty	* wypowiada się na temat słuszności płacenia podatków * wymyśla znak interpunkcyjny, który	* tworzy w dowolnej formie tekst dotyczący prawa, w którym ironia będzie głównym zabiegiem językowym	* wypowiada się na temat bohatera wybranego tekstu kultury, często stosującego ironię

			mógłby oznaczać ironię		
95. <i>Jak opisać sytuację?</i>	* omawia schemat redagowania opisu sytuacji * opisuje obraz	* analizuje fragment tekstu pod kątem elementów statycznych i dynamicznych * gromadzi słownictwo potrzebne do opisu sytuacji przedstawionej na obrazie	* wykorzystując zgromadzone słownictwo, redaguje sytuację przedstawioną na obrazie	* redaguje opis sytuacji, której był świadkiem, a wybrana sytuacja zrobiła ogromne wrażenie	* redaguje dodatkowy opis wybranej sytuacji
96. <i>Środki wyrazu w komiksie – zabawna historia Lila i Puta.</i>	* omawia treść komiksu * charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje jego cechy charakterystyczne * dzieli się wrażeniami	* przedstawia bohaterów i określa ich cechy * opowiada o zdarzeniach budujących akcję utworu * opisuje sytuacje wywołujące u czytelnika określone emocje	* określa funkcje komizmu * wyszukuje nawiązania do znanych tekstów kultury, w których został przedstawiony podobny temat * wskazuje zabiegi zastosowane w celu zbudowania nastroju	* wyjaśnia związek tytułu z warstwą rysunkową tekstu * wypowiada się na temat innych utworów, w których został przedstawiony podobny temat * redaguje rozprawkę	* wykonuje komiks przedstawiający dalszy ciąg przygód bohaterów (uwzględnia różne rodzaje komizmu)
97 – 98. <i>Wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania.</i>	* odróżnia zadanie pojedyncze od złożonego * wskazuje w zdaniach orzeczenie * z pomocą rysuje wykresy zdań złożonych * rozpoznaje imiesłowowy równoważnik zdania	* ze zdań pojedynczych tworzy wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * samodzielnie rysuje wykresy zdań z imiesłowowym równoważnikiem zdania	* przekształca zdania * poprawia błędy w wypowiedzeniach * tworzy własne przykłady zdań * stosuje zasadę interpunkcyjną dotyczącą omawianego rodzaju wypowiedzeń	* bezbłędnie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia gramatyczne	
99. <i>Co zapamiętaliśmy i czego się nauczyliśmy? Przygotowujemy się do sprawdzianu.</i>	* dostrzega różnicę pomiędzy liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł literackich	* rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów należących do danego rodzaju	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * odwołując się do poznanych tekstów, redaguje wypowiedź	* tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale	

	na podstawie zamieszczonych fragmentów * układa w kolejności alfabetycznej nazwy terminów literackich	* umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie	inspirowaną wybranym cytatem		
100 – 101. <i>Utrwalenie wiedzy i umiejętności przed sprawdzianem.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * rozpoznaje imiesłowy * rozpoznaje mowę zależną i niezależną * wskazuje homonimy	* podaje przebieg rozprawy sądowej * wyraża swoje zdanie na podany temat * zamienia mowę zależną na niezależną i odwrotnie	* wskazuje wypowiedzi zgodne z wymogami etykiety językowej * tworzy imiesłowy * przekształca zdania, wykorzystując znajomość imiesłowowego równoważnika zdania	* wymyśla reklamę dowolnego produktu, stosując styl tekstu naukowego i odwołując się do wybranego tekstu kultury	
PRZESZŁOŚĆ DLA PRZYSZŁOŚCI					
102. <i>Obraz ojczyzny w wierszu Cypriana Kamila Norwida „Moja piosnka (II)”.</i>	* określa temat wiersza * omawia tekst dotyczący romantyzmu * wypisuje skojarzenia ze słowem: Polska * wskazuje refren	* opisuje kraj przedstawiony w utworze * omawia sytuację liryczną * nazywa wartości moralne * opisuje obraz	* dokonuje analizy językowej utworu * wyjaśnia znaczenie neologizmów * omawia funkcję innych zabiegów interpunkcyjnych, językowych i graficznych w tekście	* tworzy parafrazę tekstu * redaguje wypowiedź (przygotowuje plakat, kolaż) na temat przymusowej emigracji w XIX wieku i czasach współczesnych	* przygotowuje projekt spotu promującego Polskę lub wybrany region kraju (lub sporządza ranking siedmiu cudów Polski)
103. <i>Kiedy stawiamy przecinek w wypowiedzeniu?</i>	* omawia treść zasady interpunkcyjnej * rozpoznaje spójnik * wykonuje zakładkę ze spójnikami, uwzględniającą ich podział	* uzupełnia tekst przecinkami * tworzy zdania złożone z podanym spójnikiem	* redaguje tekst na temat przeczytanej bajki, używając wypowiedzeń złożonych	* przekształca zdania, stosując zasadę ortograficzną * redaguje wywiad z przecinkiem	
104 – 105. <i>Obraz męstwa Polaków w „Reducie Ordonu” Adama Mickiewicza.</i>	* omawia treść tekstu * opisuje świat przedstawiony * redaguje krótki opis obrazu	* porządkuje plan zgodnie z kolejnością wydarzeń opisanych w tekście * analizuje budowę wiersza; rozpoznaje	* określa kontekst historyczny dzieła * redaguje opis sytuacji * wypowiada się na temat przyczyn umieszczenia wiersza na liście utworów	* ocenia czyn bohatera * wypowiada się na temat opisanej sytuacji w kontekście wydarzeń historycznych	* przygotowuje informacje na temat powstania listopadowego i ówczesnej sytuacji w Polsce

		środki stylistyczne	zakazanych		
106. <i>Inwokacja do „Pana Tadeusza” jako wyraz tęsknoty za ojczyzną.</i>	* omawia treść przeczytanego fragmentu * recytuje wiersz * wie, czym są inwokacja i przerzutnia	* ustala kolejność elementów kompozycyjnych * wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, sytuacji i uczuć * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź	* omawia kontekst historyczny utworu (Rzeczpospolita Obojga Narodów) * analizuje fragment dotyczący opisu przyrody	* wypowiada się na temat kultu Matki Boskiej i wydarzenia z życia Mickiewicza, o którym wspomina w utworze * zauważa aluzję literacką we fraszce Jana Kochanowskiego „Na zdrowie”	* porównuje fragment eposu Homera z <i>Inwokacją</i> pod kątem budowy * przygotowuje informacje na temat zbiorów Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu
107. <i>Sugestia i aluzja – komunikacja nie wprost.</i>	* omawia treść dialogów i wyjaśnia intencję wypowiedzi	* rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów * rozpoznaje sugestię i aluzję * zauważa związki frazeologiczne	* odczytuje informacje z komunikatów wyrażonych nie wprost * wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* redaguje dialog zawierający sugestię lub aluzję * rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje ją w wypowiedziach	* podaje przykłady sugestii, manipulacji, perswazji z otaczającej rzeczywistości (mediów)
108. <i>Między bezpieczeństwem a wolnością – poznajemy fragmenty utworu „Heban” Ryszarda Kapuścińskiego.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego	* udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * porównuje dwa style życia, zwracając uwagę na zyski i straty plemion	* wypowiada się na temat wędrownego życia * wyraża swoje zdanie na temat bezpieczeństwa i wolności konkretnych grup wiekowych, zawodów itp.	* przygotowuje informacje na temat podróżników zwiedzających wyjątkowe miejsca na świecie * sporządza listę lektur o tematyce podróżniczej	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat pokolenia współczesnych nomadów
109. <i>Czy przesłanie wiersza Edwarda Stachury jest aktualne do dziś?</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego wiersza * omawia budowę tekstu (wers, zwrotka, rym) * opisuje ilustrację	* określa nadawcę i odbiorcę tekstu * zapisuje zwroty i polecenia pojawiające się w tekście * określa formy gramatyczne czasowników	* określa funkcję tytułu i podtytułu * omawia przesłanie zawarte w tekście * ocenia aktualność tematu * rozpoznaje lirykę zwrotu do adresata	* interpretuje plakaty w kontekście wiersza * przygotowuje pytania do ankiety, przeprowadza ją i prezentuje wyniki w klasie	* pisze list otwarty, w którym mottem będą słowa Edwarda Stachury
110. <i>Charakterystyka postaw bohaterów</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu	* charakteryzuje zachowanie bohaterów	* interpretuje fragment dialogu	* wypowiada się na temat uniwersalnego charakteru	* przygotowuje informacje na temat

<i>opowiadania „Lew” Sławomira Mrożka.</i>	* określa czas i miejsce wydarzeń, podając odpowiednie fragmenty	w określonej sytuacji	* porównuje tekst z innym utworem * wypowiada się na temat użytego słownictwa	tekstu * wyraża swoje zdanie na temat groteskowego charakteru utworu; przedstawia inne tego typu utwory	dokonań Konstantyna Wielkiego
111. <i>Debata o miejscu, w którym mieszkamy, zainspirowana poematem Tomasza Różyckiego.</i>	* wypowiada się na temat wiersza i artykułu * opisuje miasto ukazane w tekście * opisuje miejscowość, w której mieszka, podając zarówno wady, jak i zalety	* określa temat wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne * opisuje problem miasta ukazanego w utworze	* porównuje wiersz z „Panem Tadeuszem”, podając odpowiednie cytaty * ustala funkcję zastosowanych środków stylistycznych	* dokonuje analizy SWOT dotyczącej miejscowości, w której mieszka	* przygotowuje fotoreportaż dotyczący swojej miejscowości
112. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Przeszłość dla przyszłości”.</i>	* dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie fragmentów	* rozpoznaje rodzaje literackie oraz ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale	* przygotowuje dla uczniów listę pytań dotyczących omówionych w rozdziale zagadnień i przeprowadza quiz	
113. <i>Zadania sprawdzające umiejętność pracy z tekstem.</i>	* przedstawia treść utworu * w kilku zdaniach charakteryzuje wybranego bohatera	* wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * podaje kilka cech ballady * podaje przykłady komizmu i określa jego funkcję	* interpretuje morał * wyjaśnia metaforyczne znaczenie fragmentów * podaje zasady interpunkcyjne zastosowane w tekście	* wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter utworu * uzupełnia tekst znakami interpunkcyjnymi	
<i>Pozostałe godziny przeznaczone zostaną na: analizę lektur, prace klasowe, sprawdziany i ich omówienie.</i>					
LEKTURY OMAWIANE W KLASIE SIÓDMEJ (terminy i kolejność analizowanych lektur ustalona zostanie z uczniami w pierwszym tygodniu nauki).					
Adam Mickiewicz „Dziady. Część II”	* relacjonuje treść lektury * ustala kolejność pojawiania się duchów	* charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki	* interpretuje motto * określa problematykę utworu	* wyraża własny sąd o zdarzeniach i ocenia zachowanie bohaterów	* przedstawia w dowolnej formie informacje na temat dziadów –

	* omawia elementy świata przedstawionego * wymienia elementy rzeczywiste, prawdziwe i fantastyczne * wykonuje afisz teatralny do „Dziadów” zawierający symboliczne ilustracje	* omawia zachowanie duchów, ich winę i karę oraz cel pojawienia się na cmentarzu * wskazuje odpowiednie cytaty – przestrogi * inscenizuje fragment dramatu	* wypowiada się na temat roli chóru i guślarza * wyjaśnia symboliczne znaczenie darów, o które proszą duchy * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	* w postaci graficznej (mapy mentalnej) przedstawia zgromadzone podczas zajęć informacje na temat dramatu * pisze rozprawkę	- uroczystości poświęconej zmarłym (uwzględniając motywy chrześcijańskie, pogańskie i antyczne), oraz informacje na temat dramatu romantycznego i jego wyznaczników * tworzy lapbook poświęcony utworowi
Henryk Sienkiewicz „Latarnik”	* przedstawia treść wydarzeń * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat głównego bohatera i wymienia jego cechy * opisuje obraz	* charakteryzuje bohatera * redaguje ogłoszenie * wypowiada się na temat roli latarni w życiu Skawińskiego * wymienia cechy gatunkowe noweli; zna wydarzenie stanowiące punkt kulminacyjny	* na podstawie zebranych informacji tworzy CV * z kolegą inscenizuje rozmowę o pracę * interpretuje wybrane fragmenty noweli i opinie na temat Skawińskiego * redaguje artykuł do gazety lub rozprawkę dotyczącą noweli	* redaguje opis przeżyć bohatera w określonej sytuacji * opisuje dalsze losy Skawińskiego * wypowiada się na temat noweli, nazywanej epilogiem „Pana Tadeusza”	* wypowiada się na temat życia i twórczości Henryka Sienkiewicza lub ekranizacji noweli
Aleksander Fredro „Zemsta”	* wypowiada się na temat wydarzeń ukazanych w dramacie * określa elementy świata przedstawionego * wyjaśnia przyczynę sporu sąsiadów * wykonuje afisz teatralny do „Zemsty”, zawierający symboliczne ilustracje	* ustala plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie tytułu * charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki * wypowiada się na temat komizmu w utworze * charakteryzuje bohaterów	* wchodzi w rolę świadka i z tej perspektywy przedstawia wydarzenia * omawia budowę akcji i wskazuje jej poszczególne elementy * pisze charakterystykę porównawczą wybranego sąsiada lub Papkina	* wyjaśnia motto utworu * wypowiada się na temat znaczących nazwisk w dramacie * tworzy w formie lapbooka „Galerię Fredrowskich Bohaterów” * pisze karykaturalną autocharakterystykę	* przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Aleksandra Fredry; genezy utworu i sporu o mur
Juliusz Słowacki „Balladyna”	* omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów	* opisuje Gniezno jako miejsce wydarzeń historycznych i omawia	* wymienia elementy świadczące o niezwykłości opisywanego	* przedstawia opis postaci w formie mapy mentalnej * wypowiada się na temat	* przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Juliusza

	realistycznych i prawdopodobnych * rozpoznaje cechy dramatu * gromadzi słownictwo charakteryzujące siostry * wypowiada się na temat okoliczności i motywu zbrodni * rozpoznaje na afiszach teatralnych elementy związane z tekstem i omawia ich rolę w utworze * wypowiada się na temat adaptacji teatralnej utworu	znaczenie miasta w dramacie * określa rolę postaci fantastycznych * układa chronologiczny plan wydarzeń * analizuje fragmenty utworu (wydarzenia), będące spełnieniem przepowiedni Goplany * wyjaśnia związek: piętno kainowe i wskazuje źródło jego pochodzenia * wyjaśnia w kontekście lektury stwierdzenie: „Nie masz zbrodni bez kary”	świata * wypowiada się na temat tragizmu i komizmu w utworze * pisze charakterystykę porównawczą Aliny i Balladyny * przedstawia drogę Balladyny do władzy i zapisuje wnioski * w formie rozprawki pisze, która rola aktorska (Aliny czy Balladyny) byłaby ciekawsza do zagrania * przygotowuje pytania do quizu powtórkowego z lektury	stereotypu starszej i młodszej siostry * redaguje opis sytuacji dotyczący wydarzeń, które rozegrały się w lesie lub podczas rażenia Balladyny piorunem; albo opis przeżyć Balladyny * pisze reportaż na jeden z tematów dotyczących lektury (propozycje w scenariuszach GWO)	Słowackiego; źródeł inspiracji, genezy utworu, a także Gniezna i jeziora Gopło * wskazuje analogię z balladą Adama Mickiewicza „Lilije” lub „Świtezianka”
Charles Dickens „Opowieść wigilijna”	* omawia elementy świata przedstawionego * nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst * wyjaśnia znaczenie słowa: retrospekcja * rozpoznaje wydarzenia na przygotowanych ilustracjach * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych * wyszukuje w tekście potrzebne informacje	* podaje cechy gatunkowe powieści; podaje jej rodzaje; określa ten rodzaj utworu (powieść współczesna) * układa plan wydarzeń * poprawnie odmienia nazwiska obcego pochodzenia * wymienia przełomowy moment w życiu bohatera	* opisuje pojawiające się duchy i motywy ich działania * gromadzi słownictwo i charakteryzuje bohatera w konkretnych przedziałach czasowych (dzieciństwo – młodość – starość) * ocenia postępowanie postaci; uzasadnia swoje zdanie * wypowiada się na temat przyczyn przemiany bohatera	* redaguje rozprawkę na temat tego, co ma decydujący wpływ na charakter człowieka * wypowiada się na temat światopoglądu bohatera * wyraża swoje zdanie dotyczące pomocy innym ludziom	* tworzy komiks na podstawie utworu * przedstawia informacje na temat życia i twórczości Ch. Dickensa * wypowiada się na temat ekranizacji utworu

Antoine de Saint-Exupéry „Mały Książę”	* omawia treść lektury * wskazuje elementy świata przedstawionego * opowiada o spotkaniu bohatera z pilotem (narratorem); ocenia zachowanie dorosłego * przedstawia okoliczności pojawienia się róży na planecie * tworzy rodzinę wyrazu: przyjaźń * rozpoznaje na plakatach elementy związane z utworem i omawia ich rolę	* analizuje treść dedykacji; wskazuje nadawcę, adresata * porównuje świat dorosłych i dzieci; odwołuje się do przykładów z tekstu * omawia zachowanie róży na różnych etapach i przedstawia wnioski * opowiada o spotkaniu lisa z chłopcem i efektach wspólnych rozmów * charakteryzuje bohaterów * bierze udział w przygotowanej grupowej inscenizacji utworu	* przedstawia planety odwiedzane przez Małego Księcia i charakteryzuje spotykanych tam bohaterów * pisze list do siebie jako osoby starszej o dwadzieścia lat i porównuje wartości ważne kiedyś i dzisiaj * określa rolę lisa w rozumieniu uczuć miłości i przyjaźni * pisze reklamę utworu, opowiadanie inspirowane lekturą	* omawia znaczenie sentencji znanych z utworu * wskazuje różnicę między baśnią a powiastką filozoficzną w odniesieniu do przeczytanego utworu, podając argumenty * przedstawia symboliczne znaczenie poszczególnych elementów świata przedstawionego * wypowiada się na temat tego, dla kogo jest przeznaczona ta książka	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości autora lektury i genezy książki * porównuje film z tekstem literackim * przygotowuje lapbook dotyczący lektury * pisze rozprawkę na temat: „Czy jesteś jeszcze dzieckiem, czy bliższy jest Ci świat dorosłych?”
Nancy H. Kleinbaum „Stowarzyszenie umarłych poetów” (lektura uzupełniająca)	* przedstawia treść wydażeń * układa plan * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów pierwszoplanowych i drugoplanowych * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadania * relacjonuje przebieg lekcji angielskiego	* charakteryzuje bohaterów * wypowiada się na temat zasad panujących w akademii * wyraża swoje zdanie o utworze * posługuje się podstawowymi terminami filmowymi * wyjaśnia znaczenie tytułu * wskazuje cechy gatunkowe powieści	* charakteryzuje nauczyciela, przedstawiając jednocześnie zmiany, które chciał on wprowadzić * ocenia zasady i zwyczaje panujące w akademii * omawia, czym się zajmowało stowarzyszenie * rozpoznaje rodzaje planów filmowych * wyjaśnia znaczenie sentencji odnoszących się do utworu	* analizuje przyczyny pojawienia się problemów w szkole; formułuje wnioski * wypowiada się na temat relacji Neila z ojcem * wchodzi w rolę przedstawiciela wybranej grupy i prezentuje argumenty wraz z uzasadnieniem * proponuje zmiany, które przyczyniłyby się do poprawy warunków nauczania i wychowania w akademii	* porównuje książkę z filmem i wypowiada się o obu przekazach, wskazując pozytywne i negatywne aspekty * wypowiada się na temat roli literatury w życiu młodego człowieka

Sposoby sprawdzania osiągnięć:

- sprawdziany sumujące po zakończonym dziale (nie więcej niż dwa w półroczu);
- testy znajomości lektury (po każdej przeczytanej książce);
- sprawdziany lub kartkówki z gramatyki (przynajmniej dwie w półroczu);
- dyktando (przynajmniej jedno w półroczu);
- kartkówki z trzech ostatnich lekcji lub odpowiedzi ustne (przynajmniej jedna w półroczu);
- prace klasowe (przynajmniej jedna w półroczu).

Ponadto uczeń może otrzymać ocenę za aktywność w czasie lekcji oraz udział w konkursach o tematyce polonistycznej. Uczeń ma prawo zgłosić na początku lekcji, że jest nieprzygotowany raz w ciągu półroczu, zapis ten nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów, kartkówek, testów znajomości lektury i nie obowiązuje na dwa tygodnie przed końcem półroczu i końcem roku. Uczeń ma możliwość poprawy oceny do dwóch tygodni w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Poprawa oceny jest możliwa tylko raz. Stopień uzyskany podczas poprawy wpisuje się do dziennika lekcyjnego obok pierwszego stopnia i jest on decydujący przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej.

Tryb uzyskiwania oceny rocznej wyższej niż przewidywana

1. Uczeń, starający się o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z danych zajęć edukacyjnych, pisemnie informuje o tym nauczyciela tych zajęć (ze wskazaniem stopnia, o jaki się ubiega) nie później niż następnego dnia po zapoznaniu uczniów z ocenami przewidywanymi.
2. Uczeń może się starać o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z danych zajęć edukacyjnych, jeżeli skutecznie korzystał z możliwości poprawy ocen bieżących w ciągu roku szkolnego.
3. Uzyskanie wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych odbywa się w drodze rozmowy ucznia z nauczycielem w obecności jego rodziców nad poziomem spełnienia przez ucznia kryteriów na ocenę przewidywaną lub wyższą, która może być uzupełniona wykonaniem przez ucznia wskazanych przez nauczyciela zadań.
4. Ustalona w tym trybie przez nauczyciela roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych jest ostateczna.